

Určeno:

- krajským úřadům
- obecním úřadům obcí s rozšířenou působností
- zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc

Váš dopis značky ze dne

Naše č.j.
2007/57029-24

Vyřizuje/linka
Mgr.Hovorka/2404
JUDr.Novotná/2405

V Praze dne
31. 8. 2007

**Informace MPSV k zákonu č. 176/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb.,
o sociálně-právní ochraně dětí**

Dne 1. 9. 2007 nabyla účinnosti novelizace zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, provedená zákonem č. 176/2007 Sb. Za účelem jednotného výkladu a provádění této novelizace poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí metodickou informaci k vybraným bodům zákona č. 176/2007 Sb.:

1) K Čl. I bod 1. – změna § 42 odst. 4 písm. a) zákona č. 359/1999 Sb.

Návštěvy dítěte umístěného v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu jsou nově upraveny tak, že zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je povinen navštívit dítě nejméně jednou za 3 měsíce, a to i v případě, že se jedná o dítě mladší jednoho roku. U dětí mladších jednoho roku tak dochází ke snížení frekvence povinných návštěv z rozmezí nejméně jednou za měsíc na rozmezí nejméně jednou za 3 měsíce. Lhůtu 3 měsíců je třeba počítat **od poslední vykonané návštěvy dítěte v zařízení**, nikoliv od data účinnosti zákona č. 176/2007 Sb., tj. od 1. 9. 2007.

Příklad: Pracovník obecního úřadu obce s rozšířenou působností navštívil dítě mladší jednoho roku umístěné v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě předběžného opatření soudu dne 9. srpna 2007. Další návštěvu tohoto dítěte je třeba vykonat nejpozději do 9. listopadu 2007.

2) K Čl. I bod 2. – změna § 42b odst. 3 zákona č. 359/1999 Sb.:

S účinností od 1. 9. 2007 je namísto obecního úřadu obce s rozšířenou působností věcně příslušný k rozhodování o příspěvku na úhradu pobytu a péče ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, do jehož péče bylo dítě svěřeno na základě rozhodnutí soudu nebo žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Ředitelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc se rozumí ředitel nebo vedoucí zařízení, který byl zřizovatelem pověřen řízením konkrétního zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a v souladu s vnitřním řádem zařízení odpovídá za chod daného zařízení. Není přitom rozhodující právní forma zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, tj. zda se jedná o samostatný právní subjekt (příspěvková organizace, sdružení apod.) nebo jde pouze o organizační jednotku jiného právního subjektu (např. v případě sdružení provozujícího několik různých zařízení, která nemají vlastní právní subjektivitu).

Správní rozhodnutí ve věci příspěvku na úhradu pobytu a péče podle § 42b odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb. vydává ředitel (vedoucí) zařízení jako **fyzická osoba**, nikoliv zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo zřizovatel tohoto zařízení. O odvolání proti rozhodnutí o příspěvku rozhoduje krajský úřad. Místní příslušnost krajského úřadu se řídí sídlem zařízení, jehož ředitel (vedoucí) o příspěvku rozhodl.

3) K Čl. I bod 3. a 4. – změna § 42c odst. 1 a 2 zákona č. 359/1999 Sb.

Výše příspěvku na úhradu pobytu a péče podle § 42b odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb. je nově stanovena tak, že za kalendářní měsíc činí 0,8násobek částky životního minima osoby, která je posuzována jako druhá nebo další v pořadí v souladu s § 3 odst. 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Podle právního stavu platného k 1. 9. 2007 činí výše příspěvku na úhradu pobytu a péče za kalendářní měsíc

- a) 1 280 Kč, jde-li o dítě do 6 let věku,
- b) 1 568 Kč, jde-li o dítě od 6 do 15 let věku,
- c) 1 800 Kč, jde-li o dítě od 15 do 18 let věku,

d) 2 080 Kč, jde-li o dítě od 15 do 18 let věku, které není nezaopatřeným dítětem.

Nezaopatřenost dítěte se posuzuje podle § 11 až § 16 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Za nezaopatřené dítě se zásadně považuje dítě do ukončení přípravy na budoucí povolání. Za nezaopatřené dítě se však považuje i dítě mladší 18 let, které ukončilo povinnou školní docházku a dále nepokračuje v přípravě na budoucí povolání, jestliže je vedeno v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci. Z uvedeného vymezení nezaopatřenosti dítěte vyplývá, že naprostou většinu dětí umístěných v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je nutné posuzovat jako nezaopatřené děti. Zaopatřenost dítěte posouzená podle zákona o státní sociální podpoře nebrání umístění dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, neboť sociálně-právní ochrana náleží nezletilým dětem bez ohledu na jejich zaopatřenost.

Z hlediska věku dítěte je pro určení výše příspěvku na úhradu pobytu a péče rozhodný věk, kterého dítě dosáhne v kalendářním měsíci, za který příspěvek náleží. *Příklad: Dítě dosáhne věku 6 let dne 21. 10. 2007. S účinností od 1. 10. 2007 dojde ke zvýšení příspěvku na úhradu pobytu a péče z 1 280 Kč na 1 568 Kč měsíčně.*

4) K Čl. I bod 6. – doplnění § 42g odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb.

Zřizovateli zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vzniká s účinností od 1. 9. 2007 nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v tomto zařízení podle § 42g odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb. také v případě, že obecní úřad obce s rozšířenou působností považuje podle svého vyjádření umístění dítěte v zařízení za důvodné. Toto ustanovení se vztahuje pouze na situace, **kdy je dítě umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti zákonného zástupce dítěte (respektive na základě dohody mezi zařízením a zákonným zástupcem dítěte) nebo základě žádosti samotného dítěte.** V případě umístění dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na

základě rozhodnutí soudu nebo na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností vzniká zřizovateli zařízení nárok na státní příspěvek automaticky s odkazem na ustanovení § 42g odst. 1 věta první zákona č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a obecní úřad obce s rozšířenou působností nevydává v těchto případech vyjádření o tom, zda umístění dítěte v zařízení považuje za důvodné či nikoliv.

5) K Čl. I bod 7. – změna § 42g odst. 3 písm. a) zákona č. 359/1999 Sb.

S účinností od 1. 9. 2007 náleží zřizovateli zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v tomto zařízení ve výši

- a) 17 280 Kč, jde-li o dítě do 6 let věku,
- b) 21 168 Kč, jde-li o dítě od 6 do 15 let věku,
- c) 24 300 Kč, jde-li o dítě od 15 do 18 let věku,
- d) 28 080 Kč, jde-li o dítě od 15 do 18 let věku, které není nezaopatřeným dítětem,

jestliže pobyt dítěte v zařízení trval po celý kalendářní měsíc.

6) K Čl. II – Přejícná ustanovení zákona č. 176/2007 Sb.

Správní řízení ve věci příspěvku na úhradu pobytu a péče podle § 42b odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb. (řízení o stanovení povinnosti hradit příspěvek, o změně výše příspěvku, o ukončení povinnosti hradit příspěvek), které nebude k 1. 9. 2007 pravomocně skončeno, dokončí obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte. Výše příspěvku na úhradu pobytu a péče se za období do 31. 8. 2007 stanoví podle znění zákona č. 359/1999 Sb. účinného před 1. 9. 2007, za období od 1. 9. 2007 se výše příspěvku na úhradu pobytu a péče stanoví již podle novelizovaného znění § 42c odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb.

Příklad: Obecní úřad obce s rozšířenou působností zahájil dne 15. 8. 2007 správní řízení o stanovení povinnosti hradit příspěvek na úhradu pobytu a péče poskytované

dítěti ve věku 8 let, které bylo do zařízení umístěno na základě předběžného opatření soudu dne 30. 7. 2007. Dne 7. 9. 2007 vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností správní rozhodnutí, ve kterém uloží rodiči povinnost uhradit příspěvek na úhradu pobytu a péče ve výši 100 Kč za období od 30. 7. do 31. 7. a ve výši 1 495 Kč za období od 1. 8. do 31. 8. a dále povinnost hradit příspěvek ve výši 1 568 Kč měsíčně za období od 1. 9. 2007.

Jestliže k 1. 9. 2007 neprobíhá u obecního úřadu obce s rozšířenou působností žádné správní řízení ve věci příspěvku na úhradu pobytu a péče, zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa trvalého pobytu dítěte kopii správního spisu ve věci příspěvku na úhradu pobytu a péče řediteli (vedoucímu) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, do kterého bylo dítě umístěno rozhodnutím soudu nebo základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností. **To znamená, že řediteli (vedoucímu) zařízení se zašlou kopie všech písemností, které se týkají všech správních řízení, která obecní úřad obce s rozšířenou působností dosud prováděl ve věci příspěvku na úhradu pobytu a péče poskytované danému dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.** Ředitel (vedoucí) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vydá na základě podkladů předaných od obecního úřadu obce s rozšířenou působností správní rozhodnutí, kterým stanoví výši příspěvku na úhradu pobytu a péče s účinností od 1. 9. 2007 v souladu s novelizovaným zněním § 42c odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb. O povinnosti hradit příspěvek v nově stanovené výši může ředitel (vedoucí) zařízení rozhodnout rovněž formou příkazu podle § 150 správního řádu, jemuž nemusí předcházet správní řízení.

V situaci, kdy k 1. 9. 2007 probíhalo u obecního úřadu obce s rozšířenou působností správní řízení o příspěvku na úhradu pobytu a péče, zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností kopii správního spisu řediteli (vedoucímu) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc po pravomocném skončení správního řízení.

Pokud si ředitel (vedoucí) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyžádá vedle kopie správního spisu od obecního úřadu obce s rozšířenou působností další

údaje pro potřeby správního řízení o příspěvku na úhradu pobytu a péče, je tento obecní úřad povinen řediteli (vedoucímu) zařízení vyžádané údaje poskytnout na základě § 51 odst. 5 písm. a) bod 1. zákona č. 359/1999 Sb. **Pro účely poskytování údajů od orgánu sociálně-právní ochrany dětí je třeba ředitele (vedoucího) zařízení, který je příslušný k vedení správního řízení o příspěvku na úhradu a péče, považovat za „správní orgán“ ve smyslu § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.** V této souvislosti je také třeba připomenout ustanovení § 8 odst. 2 a § 50 odst. 1 správního řádu, které předpokládají vzájemnou spolupráci správních orgánů v zájmu dobré správy a do okruhu podkladů pro vydání rozhodnutí zahrnují rovněž podklady od jiných správních orgánů. Ve smyslu těchto ustanovení jsou i jiné orgány sociálně-právní ochrany dětí povinny poskytnout údaje nutné k vydání rozhodnutí o příspěvku na úhradu pobytu a péče.

Mgr. Kateřina Příhodová v. r.
pověřená zastupováním funkce ředitelky odboru
rodinné politiky a rovnosti žen a mužů